

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ

.....

ПРАВИЛНИК

О ХИГИЈЕНСКО-ТЕХНИЧКИМ И
ПРОТИВПОЖАРНИМ МЈЕРАМА У
ЛОБОРАТОРИЈАМА ЕТФ-а

Декан

(03-1434/07, 29.11.2007.)

НАУЧНО-НАСТАВНО ВИЈЕЋЕ

Број: 03-1434/07
Датум: 29. 11. 2007. године

На основу члана 52. Статута Универзитета у Источном Сарајеву, Научно-наставно вијеће Електротехничког факултета, на XXXVI редовној сједници одржаној 22. новембра 2007. године, донијело је

П Р А В И Л Н И К О ХИГИЈЕНСКО-ТЕХНИЧКИМ И ПРОТИВПОЖАРНИМ МЈЕРАМА ЗАШТИТЕ У ЛАБОРАТОРИЈАМА

Сви учесници у настави дужни су да се придржавају сљедећих хигијенско техничких заштитних мјера (ХТЗ мјера) при раду у лабораторији:

1. Улаз студената у лабораторију дозвољен је само по одобрењу предметног наставника или асистента.
2. У лабораторију се не смије улазити са прљавом или мокром одјећом и обућом.
3. За вријеме теоријске наставе забрањено је дирање макета, уређаја и мјерне опреме.
4. У лабораторији није дозвољено пушење, уношење отвореног пламена или лако запаљивих материја, уношење хране и једење.
5. Није дозвољено изношење из лабораторије наставних средстава и лабораторијске опреме.
6. У случају квара на училима и мјерној опреми студентима је забрањено да врше било какве поправке без присуства и одобрења наставника или асистента.
7. По завршетку наставе мора се искључити напон на свим мјерним столовима.
8. Рад са опремом у лабораторији је дозвољен само групама од најмање 2 (два) студента, или већим због пружања помоћи уколико дође до струјног удара.
9. Ако у току рада у лабораторији дође до нестанка електричне енергије, све мјерне столове треба искључити до поновног повратка напона.
10. Студентима је забрањен рад на макетама и мјерној опреми за коју нису обучени.
11. При раду не треба додиривати рукама неизоловане проводнике и дијелове инструментата под напоном, јер струја интензитета 20 - 50 mA може бити смртоносна за човјека. Како је отпорност људског тијела од неколико десетина до неколико стотина ома, то напон од 30 до 40 V може бити опасан по живот.
12. Не смије се вршити замјена елемената, уколико су укључени извори напајања на макетама.
13. У току рада пажљиво руковати са инструментима, а при помјерању постављати их без потреса. Приликом укључивања инструментата у електрично коло строго водити рачуна о правилном скретању казальке, односно поларитету, као и врсти мјерне електричне

величине. Инструменте постављати на одговарајући или највећи опсег, ако није познат ред мјерене величине, а затим подесити одговарајући мјерни опсег.

14. У случају струјног удара, унесрећеном пружити помоћ на следећи начин: искључити кабл са утикачем из утичнице, односно прекинути струјно коло, изолованим предметом одвојити извор струје од тијела унесрећеног, хитно позвати љекара (057-340/782 или 124) на телефон, раскопчати одјећу унесрећеног, отворити прозоре, дати му вјештачко дисање, масирати предно око срца, а када дође свијести дати му освежавајући напитака.
15. У случају пожара у лабораторији, искључити напон на свим мјерним столовима у лабораторији, позвати ватрогасну јединицу на телефон (057-340-734 или 123), приступити локализацији и гашењу пожара са противпожарним апаратима (ППА) из лабораторије, а по потреби, и ППА из ходника.
16. По завршетку наставе, макете, средства, мјерну опрему, алат и остали прибор уредно сложити, по потреби и очистити. Обавезно искључити све изворе енергије, а склопке - преклопнике на радним столовима ставити у положај искључено.
17. Студенти су обавезни да се у свему придржавају и осталих упутстава којима се регулишу рад и понашање у току наставе и ваннаставног рада.
18. Прије почетка извођења вјежби сви студенти су дужни да се упознају са мјерама ХТЗ и да то својим потписом потврде. Документ о томе чува се код асистента.

ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ У СЛУЧАЈУ УДАРА ЕЛЕКТРИЧНОМ СТРУЈОМ

Приликом пружања прве помоћи лицима унесрећеним од удара електричном струјом најважнија је брзина дјеловања. То значи да настрадала лица треба што брже одвојити од дијелова под напоном, а затим не губећи ниједан тренутак времена почети са вјештачким дисањем, уколико настрадало лице не дише.

Одвајање настрадалог лица од дијелова под напоном треба извршити прекидањем струје (прекидањем проводника, или извлачењем утикача из утичница, или искључивањем аутоматског осигурача, или искључивањем главне склопке итд.). Међутим, треба водити при томе рачуна да и сам спасилац не дође под удар електричне струје. Стога се користе приручна изолациона средства (суво дрво, сува тканина и сл.).

Уколико спасилац, из било ког разлога, није у могућности да прекине довод струје на описане начине, спасилац треба, користећи комад суве одјеће, да прихвати унесрећеног и да га вучењем одвоји од дијелова под напоном. У исто вријеме мора да обрати пажњу да унесрећени при томе не падне и да се тако још више повреди.

Ако настрадало лице **не дише** мора се одмах почети са вјештачким дисањем. Најпогодније је вјештачко дисање извести на следећи начин:

а) Унесрећеног треба **положити потрбушке**, при чему му руке намјестити испод главе. Између зуба треба му ставити неки тврд предмет (оловка, дрво и сл.). Спасилац заузима положај изнад главе унесрећеног и своје руке ставља на плећа унесрећеног.

б) Када је заузео потребан положај, спасилац се лагано нагиње, без савијања руку у лактовима, преносећи своју тежину на унесрећеног. Цијели овај покрет треба да траје око двије секунде.

в) Спасилац се потом постепено нагиње уназад, а његови дланови при томе клизе по надлактицама унесређеног све до лактова. Руке унесређеног се, даљим нагињањем уназад, полако подижу све док се не осјети отпор и напрезање у његовим раменима. Дизање руку унесређеног, такође, треба да траје око двије секунде.

г) Сљедећа операција је спуштање руку унесређеног. Циклуси описан под б) и в) понавља се без прекидања.

Вјештачко дисање се примењује непрекидно све док се не успостави природно дисање, а спасиоци се по потреби смјењују. **Док је настрадало лице у несвјести не смију му се давати ни течност ни било какви лијекови.** Тек када се унесређени освијести може му се дати кашиком чај или кафа, али да остане у лежећем положају. У случају других повреда (опекотине, прелом и др.) прва помоћ се пружа на начин који је предвиђен за такве случајеве. У свим случајевима страдања од електричне струје обавезно треба позвати љекара, односно тражити медицинску помоћ.

ВАТРОГАСЦИ:
123 или 057-340-734

ХИТНА МЕДИЦИНСКА:
124 или 057-340/782

Декан
Божидар Кретајић
Проф. др Божидар Кретајић

Со:

- Лабораторије (8х),
- 01,
- 03,
- а/а